

12

Öneri

Çocuklarımıza konuşmayı öğrenme aşamasında nasıl destek olabiliriz.

0 – 6 Yaş

Benimle konuş ve beni dinle!

Türkisch – Deutsch

Anne-babalara broşür

Sevgili ebeveynler,

Anaokulu, çocuğunuzu ve bir aile olarak sizi toplum olma bilincine ulaştıran bir buluşma noktasıdır. Anaokulu aynı zamanda bir çok çocuk için, ailesinin dışında yenilikleri keşfettiği, birlikte oyunlar oynayıp yeni şeyler öğrendiği eğitim kurumudur.

Çocukların günlük yaşamında, kendisini ifade edebilmeleri, anlayabilmeleri ve anlaşılabilir olabilmeleri hem aile içinde hemde anaokulunda merkezi bir öneme sahiptir.

Unutmayınızki, ebeveyn olarak çocuğunuzun dil eğitiminde önemli bir rol oynamaktasınız!

Yaşamın ilk yıllarında, ebeveynler ve kardeşler çocuğunuzun en önemli dil rol modelleridir. Çocuklar günlük yaşamlarında oyun oynarken ve birbirleriyle konuşurken, beyinde dil edinimi ve daha sonra okul öğrenimi için gerekli olan yapılar ve ağlar oluşturulur.

“Benimle konuş ve beni dinle!” adlı bu broşür, bir ya da daha fazla dilin edinilmesi hakkındaki bilimsel bilgi, günlük yaşam için pratik ipuçları ve önerilerle desteklenmiştir.

Bu broşür size yaşamın ilk yıllarında dil öğreniminde çocuğunuzu nasıl destekleyebileceğinizi gösterir.

Özellikle birden fazla dil öğrenerek büyüyen çocukların ebeveynleri için, bu broşürde birden fazla dilin nasıl iyi bir şekilde öğrenebileceğine dair bir çok önemli bilgiler yer almaktadır.

Çocuğunuzla oynarken ve konuşurken bol eğlenceler!

Christiane Teschl-Hofmeister

Hamilelik döneminde bile çocuğunuzun dil gelişimini destekleyebileceğinizi biliyor muydunuz?

“Merhaba, siz beni göremiyorsunuz, ama ben sizi duyabiliyorum!”

Günlük hayatınızda, **çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Hamilelik döneminde bebeğinize kendi dünyanızı anlatın. Ona duygularınızdan bahsedin.

Evde çocuğunuz ile **hangi dilde** (veya dillerde) konuşacağınıza karar vermenizde aşağıdaki ipuçları size yardımcı olacaktır:

Çocuğunuz ile, en iyi bildiğiniz ve kendinizi rahat hissettiğiniz dilde konuşun. Ancak, o dilde çocuğunuza en geniş dil hazinesini verebilirsiniz. Bu şekilde, gelecekte çocuğunuzun öğreneceği bütün diğer diller için sağlam bir temel atmış olursunuz.

Eğer anne-baba olarak birçok dili iyi konuşabiliyorsanız bu çocuğunuz için çok değerli bir başlangıç olacaktır. **Bu durumda anne ve baba olarak, „iyi“ bildiğiniz dili çocuğunuz ile konuşun.** Böylelikle çocuğunuzun hayatında, iki dili iyi konuşan örnekler olacaktır.

Aile içinde konuşmayı kararlaştırdığınız dil hangisi olursa olsun, çocuğunuzun yaşadığı ülkenin dili olan Almancayı da iyi öğrenmesi oldukça önemlidir. Burada kendisini rahat hissedebilmesi, iyi arkadaşlar edinebilmesi ve iyi bir eğitim alabilmesi için Almancayı iyi bilmesi gerekir. Günlük hayatınızda evde başka bir dili konuşsanız bile, çocuğunuz Almancayı öğrenebilir.

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

Hamileliğin 4. ayından itibaren, anne karnındaki bebek, **sesleri, özellikle annesinin sesini algılamaya başlar.**

Anadilinin melodisi doğum öncesindeki çocuğun bile hafızasına **yerleşir.** Ayrıca müzik ve sesler de onu henüz anne karnındayken etkiler.

Anne-babalar çocuğun ilk yaşlarda dil konusunda örnek aldığı en önemli insanlardır. Bu nedenle, hamilelik dönemi dahil, anne-babaların çocuğu ile hangi dilde veya dillerde konuşmak istediğini iyi düşünmeleri gerekir

Öneri **1**

Çocuğunuz ile size en yakın olan dilde konuşmanızın, çocuğunuza çok faydası olacağını biliyor muydunuz?

“Annemin dili okeydir! – Babamın dili okeydir!”

Günlük hayatınızda, **çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Çocuğunuz ile en iyi bildiğiniz dil veya şive ile konuşun.

Çocuğunuz ile mümkün olduğunca çok konuşun ve ona da konuşması için bol vakit ayırın.

Kendi vatanınıza ait hikayeler, şarkılar ve çocuk oyunları sizi ve geçmişinizi çocuğunuza anlatacaktır. Bu önemlidir, çünkü çocukların kökenlerini bilmeye ihtiyaçları vardır.

Çocuğunuza diğer dillerin de yolunu açın. Onlara iyi örnek olun! **Eğer siz diğer dillere, dil öğrenmeye, ana dilinizi korumaya ve Almancaya sıcak bakarsanız, bu durum çocuğunuza da yansiyacaktır.**

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

Genel ve dil gelişimi **için duygusal bağ çok önemli bir temeldir.** Çocuk, anne-babasının onunla konuştuğu dilde, kendilerini rahat ve güvende hissedip hisset-mediklerinin farkına varır.

Çocuklarına öğrettikleri dili anne-babalar ne kadar iyi konuşurlar ise, bu çocuklarının dil gelişimi için de o kadar yararlı olur.

Kendi ana dilini çok iyi konuşabilmek, diğer dilleri öğrenmek için en önemli bir temeldir. Her dil dünya hakkında bilgi içermektedir, bizler bu bilgiyi çocuklarımıza konuştuğumuz dil üzerinden iletiriz.

Öneri 2

Özgüvenin, çocuğunuzun dil gelişimi için en iyi temel olduğunu biliyor muydunuz?

“Ben olduğum gibi sevimliyim!”

Günlük hayatınızda, çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!

Günlük hayatta, çocuğunuz ile konuşmak ve onu sohbete dahil etmek için bir sürü imkanınız vardır. Bunu, doğduğu ilk günden itibaren yapmaya başlayabilirsiniz.

Ona o anda onunla ne yaptığınızı anlatın. Onun çıkardığı seslere karşılık verin ve o seslerin sizi ne kadar mutlu ettiğini belli edin.

Çocuğunuza belirsiz zamanlara söz vermeyin, bu onu tedirgin eder.

Ona verdiğiniz sözleri tutun.

Çocuğunuzu dinleyin, onunla konuşun ve onu övün! Bırakın size yaşadıklarını anlatsın. Konuşmasını sakın bölmeyin, bitirmesini bekleyin.

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

Çocuğun gelişimi ve dil öğrenmesi için özellikle anne-babanın ilgi ve alakasına ihtiyacı vardır. **Onun özgüvenini geliştirebilmesi için sevildiğini ve benimsendiğini yaşaması ve hissetmesi gerekir.** Bu enerji gelişiminin anahtarıdır.

Bir çocuğun güvene de ihtiyacı vardır. Anne-babasının vakti olmadığına, neden onu dinlemediklerini ve ne zaman tekrar onunla ilgilenilmeye başlanacağını çocuğun bilmesi gerekir. Çocuk bir şeyin neden olması gerektiğini veya neden mümkün olmadığını bilmek ister.

Öneri 3

Çocukların iki veya daha fazla dille yetişebildiklerini, bunun altından kalkamayacakları bir şey olmadığını biliyor muydunuz?

“Kafamda iki hatta daha fazla dile bile yer var!”

Günlük hayatınızda, **çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Siz çocuğunuzun kendi ana dilinizde, örneğin Türkçe, Boşnakça, Hırvatça, Sırpça, Kürtçe, Rusça, İspanyolca vs. konuşarak **yetiştiriyorsunuz** ve çevrenizde konuşulan dil Almanca.

Bu durumda siz çocuğunuz ile kendi dilinizde çok konuşun. Ama Almanca konuşan komşu ailelerle görüşmesini de sağlayın. Çocuğunuzun Almanca konuşan arkadaşlar bulmasına yardımcı olun. Çocuğunuzun kreşe veya anaokuluna yollayın. Bu onun gelişimini destekleyecektir. **Almanca konuşan çocuklar ile ne kadar erken bir araya gelir ise, ikinci bir dili o kadar erken ve kolay öğrenir.**

Siz anne-baba olarak çok iyi iki dil mi biliyorsunuz? Bu durumda çocuğunuzun “annesinin ana dilini” ve “babasının ana dilini” öğrenme imkanı olacaktır. Kesin dil kuralları koyun. Her şeyden önce küçük çocuklar için bu çok önemlidir. **Anne kendi “ana dilinde”, baba ise kendi “ana dilinde” konuşmalıdır.** Böylelikle çocuk kişiler ile diller arasında bağ kurar ve kiminle hangi dilde konuşacağını bilir. Bu, kendi kafasında dilleri belli bir düzene sokmasına yardımcı olur.

Dilleri belli durumlarda kullanma gibi bir düzen de kurulabilir: Gün içerisinde belli bir dil konuşulurken, akşam yemeklerinde, ev ödevleri yapılırken veya “yatakta masal okunurken” diğer dil kullanılır. Buna “**dil adacıkları** oluşturmak” denir.

Çocuğunuz ister bir, ister iki hatta üç dilde dahi büyüse, **asıl önemli olan onunla çok konuşmanız, onu iyi ve sabırla dinlemeniz ve onu övmenizdir.**

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

Çocuklar hiç sorun yaşamadan iki veya daha fazla dille yetişebilirler. Milyonlarca çocuk, günlük yaşamda farklı dillerin kullanıldığı ülkelerde yaşıyor. Çocuğunuzun gelişimi bu durumdan hiçbir şekilde zarar görmez.

Çok dilli **çocuklar** da tek dilli çocuklar gibi gelişirler, yani hepsi birbirinden **farklı**. Biri erken konuşur diğeri daha geç, kimi çok konuşur kimi az.

Çocuğunuzun dil gelişimi dinamikdir. Devamlı bir yol üzerinde ilerler, yeni şeyler öğrenir ve bunları eski öğrendikleri ile bütünleştirir. Dilleri karıştırmak da bu gelişimin bir parçasıdır.

Dikkat etmek, **bir doktor veya uzman** ile görüşmek ancak **çocuk uzun süre bir gelişim göstermez** veya konuşmayı bırakırsa gereklidir.

Çocuklar birden fazla dille büyümektedirlerse, **her dilde bilinçli desteğe** ihtiyaçları vardır. Anne-babalar çocuklarının bunu iyi başarabilmelerine farklı şekillerde katkıda bulunabilirler.

Sadece iyi duyan çocukların konuşmayı daha iyi öğrendiğini ve ayrıca bebeklerin yüksek ses tonu ile söylenenlere daha çabuk tepki verdiklerini biliyor muydunuz?

“Benimle konuş ve beni dinle!”

Günlük hayatınızda, **çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Çocuğunuzun özellikle 6. ayından itibaren izlemeye başlayın. Seslere tepki veriyor mu? Çağırduğunuzda kafasını çevirip size bakıyor mu?

Bebeğin **dikkatini çekmek için** müzik kutuları ve çingiraklar çok uygundur.

Bebeğiniz ile sık sık ve bol bol konuşun, ancak o zaman iyi duyup duymadığını anlayabilirsiniz.

Bebeğinizin çıkardığı ilginç sesleri ve mırıldanmasını taklit edin. **Yeni doğmuş bir bebeğe dahi onunla ne yaptığınızı anlatın.** Şarkı söylemek ve tekerlemeler, her yaştaki çocuklar tarafından sevilir.

Çocuğunuz veya bebeğiniz **orta kulak iltihabı** geçirmiş ise mutlaka belediyenizde bulunan anne-baba danışmanlığına ya da doktora kontrol ettirmeye götürünüz.

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

İyi duymak iyi konuşmanın ana kuralıdır. Sağlıklı bir bebek altıncı ayından itibaren gitgide daha fazla mırıldanmalıdır, duyduğu sesleri tekrarlamaya çalışmalı ve kendi kendine “konuşmalıdır”, yoksa işitme duyusunun tekrar kontrol ettirilmesi gerekir.

Duyma özürülü bebekler dahi ilk aylarda kendi kendilerine sesler çıkartırlar **ama gittikçe suskunlaşırlar.**

Daha yüksek sesle konuşmak bebeğin ilgisini artırır. Bu şekilde bebek ilk gülücüklerini sağlar.

Öneri 5

Dilin tüm duyu organları kullanılarak yani sadece duyarak değil, dokunarak, görerek, öğrenerek, eline alarak vs. öğrenildiğini biliyor muydunuz?

“Ben bunu kendim yaparım!”

Öneri 6

Günlük hayatınızda, **çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Bebeğinizi sık sık kucağınıza alın ve her dokunuşu keyfe dönüştürün.

Bebeğinizin bir şeyleri ellemesine, tutmasına ve bırakmasına izin verin! Isırması için eline bir şey verin! Bırakın mümkün olduğunca birçok şeyi kendisi deneyerek öğrensin!

Biraz daha büyüdüğünde, **mümkün olduğunca çok şeyi denemesine izin verin.** Evde, oyun parklarında veya bahçede emeklesin, yürüsün, kum ve su ile oynasın, çağırınsın ve şarkı söylesin, size yemek yaparken yardım etsin, sofrayı kursun, bahçede toprağı bellesin, çiçek diksin. **Bu şekilde çocuğunuz daha erken bağımsız olur ve ileride okul hayatı kolaylaşır.**

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

Duyumak, görmek, dokunmak, hareket etmek, anlamak, hareketleri kavramak, yer çekimini yaşamak ve daha birçok şey bir bebeğin dünyayı tanımaya ve anlamaya yardımcı olur. Bu şekilde duygusal, zihinsel ve sosyal yeteneklerini ve tabii ki kendi dilini oluşturur.

Bebeğinizin bir şeylere dokunma imkanı var ise neyin “düz” neyin “tırtıklı” olduğunu öğrenir. Yiyecekleri deneme imkanı var ise neyin “tatlı” neyin “ekşi” olduğunu öğrenir. Ancak emekleyerek kenar ve köşenin farkına varabilir. **Bu şekilde beyinde kelimelere uygun zihinsel tasarımlar oluşturur.**

Hareket etmesi, oyun oynaması, sağlıklı beslenmesi ve çürüksüz dişlerinin olması ile çocuğun konuşma yeteneğini geliştirmesi arasında bağlantı olduğunu biliyor muydunuz?

“Sizin düşündüğünüzden daha fazlasını yapabiliyorum!”

Günlük hayatınızda, **çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Bırakın çocuğunuz alçak duvarların üzerinde yürüsün, yemeğini elleri ile yesin, suyunu kamış ile içsin, pamuk üflesin vs. **Sık sık oyun parklarına gidin, tabiatta dolaşın. Onunla el işi yapın, makas kullanmasına izin verin.** Siz yanında iken korkmayın, bir şey olmaz. Bu şekilde hareketlerini kontrol etmeyi öğrenir ve hayal gücü gelişir.

Çocuğunuz **şekerli içecekler** içmemelidir. Onu buna hiç alıştırmayın bile!

Diş yapısına dikkat edin. Çocuğunuzun **sadece üç yaşına kadar emzik** kullanmasına izin verin.

Sağlıklı beslenmesi ve dişlerinin arasında “ısırabileceği” bir şeylerin olması **çok önemlidir.**

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

Oyun ve hareket konusunda çocukların tecrübeye ihtiyaçları vardır. **Dili geliştirmek demek, ona bol hareket imkanı sağlamak demektir.** Bırakın atlasın, zıplasın, yürüsün, koşsun, dans etsin vs. Dil ve hareket etmek ayrılmaz bir bütündür.

Çocuğun oynarken yaptığı hareketler sayesinde özellikle parmakları gelişir, el becerisi artar, **aynı şekilde ağız ve dil hareketleri de daha düzgün olmaya başlar.**

Çocuğun düzgün konuşabilmesi için diş yapısının düzgün olması gerekir. **İyi anlaşılır telaffuz, iyi dil bilgisinin bir parçasıdır.**

Öneri 7

Her gün birlikte oynamanın ve konuşmanın dil gelişimine muazzam ilerleme sağladığını biliyor muydunuz?

“Uzmanlar bu konuda ne diyor?”

Günlük hayatınızda, **çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Çocuğunuz ile oynarken ve konuşurken onun göz hizasına inin. Her gün en az 15 dakika çocuğunuzla birebir ve ona hitap ederek konuşun!

Onunla günlük işleri yaparken dahi konuşun. Mesela, ayakkabısını veya ceketini çıkartırken, terliklerini giyerken, çayını verirken, yatmaya giderken vs. Sadece emirler vermek veya yapması gerekenleri söylemek yeterli değildir!

Zengin bir dil kullanın, böylelikle çocuğunuzun kelime hazinesi genişleyecektir. (Bunu mesela aynı anlamı taşıyan farklı kelimeler kullanarak yapabilirsiniz. Örneğin iyi, güzel, hoş gibi.)

Şarkılar ve tekerlemeler, her yaşta çocuğunuzun kelime hazinesini geliştirebileceği müthiş bir kaynaktır. Kendi çocukluğunuzdaki tekerleme ve şarkıları hatırlayamıyorsanız, kendi anne-babanıza veya ailenin diğer yaşlı üyelerine sorun. Olmazsa kitaplardan araştırın, okuyun. Ya da kendi şarkı ve tekerlemelerinizi icat edin.

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

Çocuğunuz ile ne kadar çok ilgilenir, konuşur ve oynarsanız, onun beyinde o kadar çok yapılar ve ağlar oluşur. Bu yapılar ve ağlar, çocuğunuzun dil gelişimini ve ilerleyen yaşlarda okuldaki öğrenme becerisini belirler.

Bir veya birçok dili düzenli olarak dinlemek ve konuşmak, çocuğunuzun o dilin kurallarını öğrenmesinde yardımcı olur. **Çocuk bu şekilde kelimeler öğrenir, o dillerin dilbilgisini çözer ve öğrenir, başkaları ile düzgün bir şekilde iletişim kurup konuşmayı öğrenir.** Her dilin çok “besine” ihtiyacı vardır ve mümkün olduğunca çocuk çok duymalı ve kendisi konuşmalıdır.

Öneri 8

Çocuğu sürekli düzeltmemek ve söyleneni tekrarlamaya zorlamamak gerektiğini biliyor muydunuz?

“Sadece konuşmama izin ver!”

Günlük hayatınızda, **çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Çocuğunuz bir şeyi yanlış telaffuz ettiğinde, ona „laf arasında“ o kelimeyi veya cümleyi doğru şekli ile tekrarlayın.

Doğrusunu tekrarlamaya zorlamayın.

Yeni bir kelimeyi hemen kullanmadığında **sakin kalın.**

Sabırlı olun! Çocuğuz size başka dilde cevap verse bile siz onunla kendi dilinizde konuşun. İki dille **büyüyen bir çocuk, dillerden birini uzun bir süre aktif olarak kullanmak istemeyebilir.**

Eğer çocuğunuz böyle bir dönem geçiriyor ise **sakin baskı uygulamayın. Çocuğunuza her iki dilide aktif olarak kullanabileceği imkanlar yaratın.** Böylece doğru olanı yapmış olursunuz.

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

Düzeltilmek çocuğun konuşma hevesini kırar. En etkili teknik ise „doğru şekilde tekrarlamak“.

Çocuklar her zaman becerilerini göstermezler. Çoğunlukla birçok şeyi anlarlar ama daha az konuşurlar. **Çocuklar** tohum gibidir büyümek için **zamana ihtiyaçları vardır.**

İki dille büyüyen çocuklarda, bir dil daha iyi olabilirken diğer dil daha zayıf olabilir. Ancak bu durum zaman içinde, o an yaşamındaki en önemli konuya ve yaşadıklarını bağdaştırdığı dile bağlantılı olarak değişebilir. Mesela ana dili Almanca olmayan çocuklarda, anaokuluna başlayıp arkadaşlar edindikleri ve bu arkadaşlar onlar için önem kazanmaya başladığı zaman ana dili biraz arka plana geçebilir.

Öneri 9

Ona kitap okumanın ve okuduklarınız hakkında konuşmanın dil gelişiminin en önemli şekli olduğunu ve çocuğunuzu okula çok iyi hazırladığını biliyor muydunuz?

“Bana bugün hikayenin devamını okur musun?”

Günlük hayatınızda, **çocuğunuza ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Çocuğunuza evde onunla konuştuğunuz dil veya dillerdeki resimli çocuk ve hikaye kitaplarından her gün bir şeyler okuyun.

Niederösterreich'in birçok belediye veya şehir kütüphanelerinden farklı dillerdeki resimli çocuk ve hikaye kitaplarını ödünç alabilirsiniz. Yaşadığınız yerin kütüphanesine, sizin ana dilinizde kitaplarının olup olmadığını sorun.

Çocuklar merasimleri severler! Sizin çocuğunuz da sever. **Yatarken okunan bir hikaye merasime dönüşebilir.** Çocuklar aynı hikayeyi tekrar tekrar dinlemeyi severler, kendileri tamamını anlayıp anlatmaya başlayana dek. Örneğin, onu motive edecek sorular sorarak onun hikayeyi anlayıp anlatmasına destek olun.

Almanca henüz çok iyi olmayabilir, buna rağmen çocuğunuza **Almanca resimli çocuk kitaplarından,** bir şeyler okuyabilirsiniz.

Büyükanne-büyükbaba ve diğer güvendiğiniz insanlar da çok iyi birer dinleyici ve hikaye anlatıcısıdır.

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

Bilimsel araştırmalara göre, çocuklara erken yaştan itibaren kitap okumak, onların dil gelişimlerini olumlu yönde etkiler.

Okumak ve anlatmak, çocuğun kelime hazinesinin genişlemesini sağlar. Bu çocuğun kendi okuma ve yazmasına iyi bir temel oluşturur. Çünkü konuşulan dil ile yazılan dil birbirinden farklıdır. Ona kitap okuduğunuzda çocuk yazı dilini de öğrenir.

Hikaye dinleyen ve bunları tekrar anlatabilen çocuklar, ileride okulda ona faydalı olacak bir sürü şey öğrenir. Mesela, **dinleyebilmeği bilir, derse konsantre olmayı, olayları hatırlamayı, yeni kelimeleri, yeni cümle kurulumlarını** ve daha bir sürü şeyi öğrenebilir.

Öneri **10**

Çocukların oyun oynarken ve birlikte aktivite yaparken öğrendiklerini ve televizyon veya bilgisayarın bir şey öğretmediğini biliyor muydunuz?

“Televizyon? Hayır teşekkür ederim, babamın ve annemin benimle oynaması çok daha güzel...!”

Günlük hayatınızda, **çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Çocuğunuzun, günlük yaşantıya katılmasına müsaade edin. Yeni kelimeleri ellerini kullanarak öğrenmesine imkan verin. **Yemek pişirirken ve hamur işi yaparken size yardım etsin, su, kum, taşlarla veya oyun hamuru** ile oynaması çocuğunuzun gelişimini desteklemek için televizyondan daha yararlıdır.

Çocuğunuz televizyon izliyor ise, **siz bir film seçin ve çocuğunuzla izledikleriniz hakkında konuşun.** Böylelikle çocuğunuzun daha iyi anlar ve yeni kelimeler öğrenir.

Kütüphanelerden çok sayıda faydalı oyun kiralayabilirsiniz. Bununla çocuğunuz için uygun fiyata hem bir değişiklik yapmış, hem de ona ilham vermiş olursunuz.

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

Çocukların bir dili öğrenmek için, sadece dilin seslerini duymaları yeterli değildir, aksine söylenenlerin anlamını da **bilmeleri ve gördüğünü kavramaları gerekir.**

Çocuk, ancak başka insanlar ile olan ilişkisi sayesinde konuşmayı öğrenir anne ve babası ile, kardeşleri ile, diğer aile büyükleri ile ve daha sonra arkadaşları ile.

Anne-babası ile izleyebileceği iyi çocuk filmleri tavsiye edilir. **Saatlerce televizyon izlemek veya bilgisayar oyunları zararlıdır.** Bu süre içinde çocuklar az şey öğrenirler.

Öneri **11**

Çocukların erken yaşlarda Almanca dili konuşan arkadaşları olduğunda veya kreş ya da anaokuluna gittiklerinde çok iyi Almanca öğrenebileceklerini biliyor muydunuz?

“Ben başka çocuklarla da bir arada olmak istiyorum!”

Günlük hayatınızda, **çocuğunuz ile neler yapabileceğiniz hakkında pratik bilgiler!**

Çocuğunuz **arkadaşlarına gitmek ya da onları eve davet etmek** istiyor ise, ona destek olun. Çocuklar onlar için günlük yaşamda önemli olan dili genelde çok çabuk öğrenirler.

Çocuğunuzun iki buçuk yaşından itibaren anaokuluna yazdırın. Bu yaşta çocuklar çoğunlukla gerekli olgunluğa erişmiş olurlar ve diğer çocuklar ile oyunlar oynayıp eğlenmekten, yeni arkadaşlar edinmekten mutlu olurlar.

Ayrıca işiniz gereği ihtiyacınız varsa veya çocuğunuzun eğitimi açısından faydalı olacağını düşünüyorsanız **çocuğunuzun, daha erken yaşta da bir çocuk bakım kuruluşuna gönderebilirsiniz.**

Çocuğunuz ile evde Almanca dışında başka bir dil konuşuyorsanız, **onu oyunlarla, kreş veya anaokulunda yeni tanışacağı dil olan Almancaya hazırlayabilirsiniz.** Onunla bu konuyu konuşun, merakını uyandırın, ona **birkaç basit ama yeni çevresinde ihtiyaç duyacağı, kullanabileceği kavramları öğretin.**

Ona birkaç dili konuşabilmesinin ne kadar muhteşem bir şey olduğunu anlatın.

Uzmanlar bu konuda ne diyor?

İyi Almanca bilgisi, çocuğunuzun Avusturya’da yaşamı, okulunun iyi gitmesi ve ileride iş dünyasında iyi şanslara sahip olabilmesi için önemlidir.

Çocuğunuzun Almancayı iyi öğrenebilmesi için çok farklı seçeneklere ihtiyacı vardır. **Bu dili duyması ve konuşması,** hatta çok iyi motive edilmesi gibi. İyi Almanca konuşabilen arkadaşlar, bu durumda çok iyi motivasyon kaynaklarıdır.

İncelemelere göre, çocuğun üç yaşından itibaren kreşe veya anaokuluna gitmesi, çocuğa okula başlayana kadar Almancasını güçlendirme ve okulun taleplerine hazırlanması için gerekli zamanı verir. Bu fırsat kullanılırsa aile arasında konuştuğunuz dil Almanca olmasa bile, çocuğunuz bu dili çok iyi öğrenebilir.

Aşağı Avusturya devlet anaokullarında dil desteği konusunun çok önemsendiğini biliyormuydunuz?

Aşağı Avusturya Eyalet anaokullarında tüm çocuklar çok yönlü ve kapsamlı bir dil eğitim programı ile desteklenmektedir. Örneğin, yüksek sesle okuyarak, resimli kitaplar gösterilerek, hayali hikayeler bulunarak, felsefe yapılarak, rol değişimi oynayarak, takım oyunları oynayarak, gelişim portfolyosu oluşturarak ve çocuklarla konuşarak.

Dil gelişimlerinde daha fazla desteğe ihtiyaç duyan çocuklar, özel anaokulu öğretmenleri ve / veya kültürlerarası çalışanlarıyla birlikte gruptaki tüm ekipten bireysel destek alacaklardır.

Başka bilmeniz gerekenler.

Kültürlerarası çalışanlar çok dilli çocukları genel gelişimlerinde destekler ve grup içerisinde çok kültürlülüğün değerli bir kazanım olduğuna dikkat çekerler.

Ayrıca çok kültürlü ve çok dilli oyunlar sayesinde tüm çocuklara eğitim imkanı sunarken, veliler ve ana okulu ekibleri arasındada karşılıklı saygı ve anlayışa katkıda bulunurlar.

Özel anaokulu öğretmenleri, gelişimlerinde daha fazla desteğe ihtiyaç duyan çocuklara, örneğin dil gelişimlerinde, eşlik eder. Tüm çocukları karşılıklı saygı atmosferinin sahip olduğu bir ortamda öğrenmeye ve birlikte oynamaya teşvik ederler.

Anaokulu ekibine dil seviyesinin değerlendirilmesi ile ilgili sorular konusunda, daha fazla dil öğrenme desteğine ihtiyacı olan çocuklara eşlik etmenin yanı sıra ebeveynlerle konuşmaları konusunda tavsiyelerde bulunurlar.

Portfolyo Aşağı Avusturya Eyalet anaokullarında, çocuğun gelişim adımları gelişim portfolyosu ile belgelenir ve her çocuk için bir gelişim portfolyosu tutulur.

Ebeveyn olarak çocuğunuzun gelişim portfolyosuna katkıda bulunabilirsiniz. Örneğin: ailenizin bir fotoğrafı, tatil resimleri veya çocuğunuzun çizimleri olabilir. Çocukla gelişim portfolyosu hakkında görüşmek ve paylaşmak eğlencelidir, çocuğunuzla olan ilişkinizi güçlendirir ve dil gelişimi için faydalıdır.

Aşağı Avusturya'da ebeveynler için hangi danışmanlık ve destekler sunulduğunu biliyor musunuz?

Başka bilmeniz gerekenler.

Aşağı Avusturya Eyalet Hükümet Ofisi **Anaokulları bölümünün servis sayfaları**, anaokulları konusunda birçok bilgi, broşür ve belge sunmaktadır: noe.gv.at/kindergarten

Örneğin "Çocuğum anaokuluna başlıyor" ve "Anaokulundan okula" (çeşitli dillerde) isimli broşürlerde bir çok dilli çocuk kitapları listesi ve çok daha fazlası mevcuttur.

İngilizce öğrenme portalı DLE aracılığıyla, Aşağı Avusturya Eyalet anaokullarına giden çocuklar ve onların ebeveynleri için ücretsiz olarak interaktif İngilizce oyun ve öğrenme dizileri vardır. (Bunun için anaokulunuzda kullanıcı adı ve şifre bulabilirsiniz: lernplattform.wifi.at)

Aşağı Avusturya'daki kütüphaneler ödünç almak için çok çeşitli çocuk kitapları sunmaktadır. Yakınızdaki kütüphaneleri aşağıdaki linkten bulabilirsiniz: loslesen.at

E-kitaplar, e-hikayeler ve e-videolar gibi dijital medyalar noe-book.at adresinden ödünç alınabilir.

"Zeit Punkt Lesen", Aşağı Avusturya Devleti tarafından renkli ve canlı bir okuma kültürü kazandırma amacı ile kurulmuştur. Kitap tavsiyeleri, el sanatları fikirleri, güncel olaylar ve projeler hakkında bilgi bulabileceğiniz websayfası: zeitpunktlesen.at

Federal Dijital Oyunların **Pozitif Tahmin Ajansı** (BuPP), ebeveynler ve profesyonel eğitimciler için uygulama ve bilgisayar oyunları seçimi konusunda rehberlik sunmaktadır: bupp.at

Çocuklar için İnternet ve dijital cihazların **güvenli kullanımı için tavsiyeler**: saferinternet.at

Çocuklar için **internet arama motorları** yalnızca çocuklar için özel olarak seçilmiş içeriğe ve çocuklar için uygun bir dile sahiptir. Aşağıda belirtilen siteler için, içerik belirli yaş gruplarının erişebileceği şekilde ayarlanabilir. Örneğin: blinde-kuh.de, helles-kopfchen.de, fragfinn.de

Çocuklarının gelişiminde gecikmeler farkeden, tavsiye ve desteğe ihtiyacı olan çocuklar ve **aileleri** için aşağı Avusturyada **tıbbi, sosyal ve psikolojik** yardım imkanları bulunmaktadır: noe.gv.at/fruehfoerdestellen

Logopedi Avusturya Meslek Birliği logopädieaustria Aşağı Avusturya'da **dil ve konuşma terapisti** ihtiyacı olanlar için yardım sunmaktadır: www.logopaediaustria.at/therapeutensuche

Beş yaş ve üstü çocuklar için **iki dilli resimli kitap dergisi**: papperlapapp.co.at

HÖR ZU, BAKABU – Dinle Bakabu: Erken dil desteği için çocuk şarkıları: bakabu.at

Düzenleyen

Yayıncı ve medya sahibi:

Aşağı Avusturya Eyalet Hükümet Ofisi tarafından temsil edilen Aşağı Avusturya Eyaleti, Okullar ve Anaokulları Bölümü, Landhausplatz 1, 3109 St. Pölten

İçerikle ilgili temel bilgiler: Elisabeth Allgäuer-Hackl, Gerlinde Sammer, Elizabet Hintner

Metin: Elisabeth Allgäuer-Hackl, Lidwina Boso

Editör: Eva Grabherr

Çeviri ve redaksiyon:

Colin Gregory-Moores ve Alice Pfeiffer,

www.syntactic.biz

Aşağı Avusturya Eyalet Hükümet Ofisi tercümanı
Serpil MERCAN, BA Bed MA

Fotoğraflar: Lois Lammerhuber; Land Niederösterreich
(Sayfa 2), Lennart Nilsson / TT (Sayfa 4)

Grafik tasarım: Lois Lammerhuber, Martin Ackerl

Bu broşürün temel içeriği “daha fazla dil. Erken dil eğitimi ve çok dillilik – aileler ve erken eğitim kurumları için zorluklar” Vorarlberg Eyaleti adına geliştirilmiştir.

Program hakkında bilgi: www.okay-line.at.

Yayıncının telif hakkı:

“okay.zusammenleben” / göç ve entegrasyon proje bölümü (Dernek Aktion Mitarbeit)

Aşağı Avusturya Eyalet Anaokulları Daire Başkanlığı için uyarlama ve telif hakkı:

Aşağı Avusturya Eyalet Anaokulları Daire Başkanlığı,
St. Pölten, 2023

Baskı: Aşağı Avusturya Eyalet Hükümet Dairesi,
Apartman yönetimi, Resmi baskı.